

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BANKAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BANKAMA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BANKAMA, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

Pravni okvir kojim se u Republici Hrvatskoj uređuju uvjeti, poslovanje, prestanak rada banke kao i nadzor nad poslovanjem banke predstavlja Zakon o bankama, usvojen u srpnju 2002. godine te objavljen u Narodnim novinama, broj 84/02.

Glavnina predloženih izmjena i dopuna ovoga Zakona odnosi se na normativno uređenje novih financijskih institucija na financijskom tržištu u Republici Hrvatskoj, štednih banaka, kako bi se poticao rast i razvoj ovoga dijela financijskog tržišta.

Uvođenjem štedne banke kao kreditne institucije financijske institucije omogućilo bi se postojećim štedno-kreditnim zadrugama koje su prerasle važeće normativne okvire da nastave nesmetan rast i razvoj koji bi bio praćen adekvatnom zakonskom regulativom i osigurao stabilnost i sigurnost njihovog poslovanja.

Sa druge strane omogućio bi se brži i lakši pristup financijskim uslugama za male i srednje poduzetnike koji su brojčano dominantni u hrvatskom gospodarstvu i na kojima bi se trebao temeljiti rast i razvoj hrvatskog gospodarstva.

Štedne banke doprinijele bi jačanju konkurencije s ciljem sprječavanja razvoja monopola na bankovnom tržištu u Republici Hrvatskoj s obzirom na izraženi trend okrupnjavanja i koncentracije unutar bankovnog sektora.

<i>naziv banke</i>	<i>ukupna aktiva (u 000 kuna)</i>	<i>udio u ukupnoj aktivni</i>
Zagrebačka banka d.d.	66.178.318	23,83
Privredna banka Zagreb d.d.	50.534.671	18,19
Erste & Steiermarkische Bank d.d.	32.764.352	11,80
Raiffeisenbank Austria d.d.	29.824.663	10,74
HVB Splitska banka d.d.	24.406.431	8,79
Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.	20.307.673	7,31
Ostale banke	53.749.703	19,35
Ukupno	277.765.812	100,00

Podaci na dan 30. lipnja 2006. godine

Na bankarskom tržištu Republike Hrvatske prisutna je značajna koncentracija šest najvećih banaka i iznosi oko 81% što je prikazano tabelarnim prikazom. Također, iz tablice je vidljivo da je koncentracija dviju najvećih banaka, mjereno udjelom aktive u ukupnoj aktivni bankarskog sektora, oko 41%.

Trend okrupnjavanja banaka, kroz preuzimanja i spajanja postojećih banaka na hrvatskom tržištu rezultirao je smanjenjem ukupnog broja banaka posljednjih godina. Stanje broja banaka u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 1997. do 2006. godine prikazano je u sljedećoj tablici.

Broj banaka u Republici Hrvatskoj

godina	broj banaka
1997	60
1998	60
1999	53
2000	45
2001	44
2002	46
2003	41
2004	38
2005	37
2006	34

Uređenje štedne banke omogućio bi se daljnji razvoj bankarskog tržišta s ciljem poticanja konkurencije te sprječavanja mogućnosti pojave monopola.

Štedna banka, sukladno ovom Zakonu, je financijska institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad i koja je osnovana kao dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i posluje sukladno Zakonu o bankama.

Također, ovim Zakonom, propisuje se temeljni i jamstveni kapital štedne banke, djelatnost iste koja pored bankovnih usluga podrazumijeva i dodatne, ovim Zakonom, propisane financijske usluge te druge odredbe o poslovanju štedne banke. S tim u vezi, primjena prekršajnih odredbi Zakona o bankama proširuje se i na štedne banke.

b) Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

S obzirom na uređenje zakonskog okvira kojom bi se na drugačiji način uredilo poslovanje današnjih štedno-kreditnih zadruga, ovim Zakonom, štedno-kreditnim zadrugama koje danas posluju u tome obliku, iako su prema načinu poslovanja odstupile od načela uzajamnosti otvara se mogućnost preoblikovanja u štednu banku. Štedna banka je društvo kapitala, osnovana kao dioničko društvo koje posluje na bankarskim načelima, s smanjenim obimom poslova u odnosu na banke.

Sukladno tome, štedno-kreditnim zadrugama koje svojim opsegom poslovanja u cijelosti mogu ispuniti uvjete postavljene ovim Zakonom, omogućilo bi se prerastanje u štedne banke, a time i poslovanje sukladno Zakonu o bankama.

Uvođenjem institucije, štedna banka, u financijski sustav Republike Hrvatske omogućilo bi se stvaranje kreditne institucije koja bi na brži, jednostavniji način mogla zadovoljiti potrebe građana, te malih poduzetnika za izvorima financiranja, ali također i štednje, obavljanja platnog prometa, te vođenja računa.

Štedne banke predstavljaju male kreditne institucije, ali možemo očekivati da će biti osnovane domaćim kapitalom te na taj način omogućiti preraspodjelu tržišta bankarskih usluga koje je sada uspostavljeno kroz banke koje su uglavnom u stranom vlasništvu.

Predmet ovoga Zakona je kvalitetnije i potpunije uređenje ovog dijela financijskih usluga i tržišta s ciljem postizanja veće konkurentnosti, efikasnijeg ispunjenja zahtjeva građana i poduzetnika, te sigurnosti i stabilnosti njegovih sudionika.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BANKAMA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstava u državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BANKAMA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora predlažemo donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku obzirom da se radi o usklađivanju s propisima Europske unije.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BANKAMA

Članak 1.

U Zakonu o bankama ("Narodne novine", broj 84/02) članak 1. mijenja se i glasi:
«Ovim Zakonom uređuju se uvjeti za osnivanje, poslovanje, prestanak rada i nadzor nad poslovanjem banke i štedne banke.».

Članak 2.

Iza članka 2. dodaje se članak 2a. i naslov iznad njega koji glase:

«ŠTEDNA BANKA

Članak 2a.

- (1) Štedna banka je financijska institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad i koja je osnovana kao dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.
- (2) Štedna banka se ne može upisati u sudski registar prije dobivanja odobrenja za rad Hrvatske narodne banke.
- (3) Tvrtka štedne banke mora sadržavati riječi «štedna banka» ili izvedenicu tih riječi.
- (4) Riječi «štedna banka» ili izvedenicu tih riječi u tvrtki ili skraćenoj tvrtki može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu samo pravna osoba koja je dobila odobrenje za rad kao štedna banka od Hrvatske narodne banke.

Članak 3.

U članku 4. iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

«4) štedna banka koja od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga.».

Članak 4.

U članku 6. stavku 2. točka 8. mijenja se i glasi:

«8) obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje i to dijelom koji se odnosi na obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju za banke,».

Članak 5.

U članku 33. stavku 1. iza riječi: «banci» dodaju se riječi: «, štednoj banci».

Članak 6.

U članku 57. stavku 4. iza riječi: «stranih država» riječ: «članica» briše se.

Članak 7.

U članku 67. stavku 3. iza točke 7. dodaje se nova točka 8. koja glasi:

«8) rizici povezani s izdvojenim poslovima».

Dosadašnja točka 8. postaje točka 9.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

«(5) Izdvojenim poslovima iz točke 8. stavka 3. ovoga članka smatra se dio poslovanja banke koji je ona prenijela na drugu osobu.»

Članak 8.

U članku 68. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

«(3) postupke i načela za upravljanje operativnim rizikom, uključujući rizik koji proizlazi iz neadekvatnog upravljanja informacijskim i pridruženim tehnologijama,».

Dosadašnje točke 3., 4., 5. i 6. postaju točke 4., 5., 6. i 7.

Članak 9.

U članku 82. stavak 2. mijenja se i glasi:

«(2) Ukupna ulaganja banke u kapital nefinancijskih institucija ne smiju prelaziti 30% jamstvenog kapitala banke, odnosno 60% jamstvenog kapitala štedne banke.»

Članak 10.

U članku 107. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

«(3) sustavno upravlja rizicima koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti banke sukladno načelima stabilnog poslovanja,».

Iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

«(4) sustavno upravlja rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijskog sustava.»

Članak 11.

U članku 108. stavak 4. mijenja se i glasi:

«(4) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, banka može, uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke, obavljanje unutarnje revizije ili dijela unutarnje revizije povjeriti revizorskom društvu ili jednoj ili više osoba koje nisu u radnom odnosu s tom bankom, pod uvjetom da najmanje jedna od tih osoba ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka.»

Članak 12.

U članku 114. stavku 1. točka 10. mijenja se i glasi:

«(10) stanju informacijskog sustava banke i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom,».

Članak 13.

U članku 122. stavak 3. briše se.

Članak 14.

Iza članka 177. dodaje se nova glava XVIa., članci 177a. do 177e. i naslovi iznad njih koji glase:

«XVIa. ŠTEDNE BANKE

DJELATNOST ŠTEDNE BANKE

Članak 177a.

- (1) Štedna banka može obavljati bankovne usluge iz članka 3. ovoga Zakona.
- (2) Štedna banka, osim bankovnih usluga iz stavka 1. ovoga članka, može pružati i ostale financijske usluge ako od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga, i to:
  1. izdavanje garancija ili drugih jamstava,
  2. kreditiranje, uključujući potrošačke kredite i hipotekarne kredite,
  3. trgovanje u svoje ime i za svoj račun
    - a) instrumentima tržišta novca i ostalim prenosivim vrijednosnim papirima,
    - b) stranim sredstvima plaćanja uključujući mjenjačke poslove,
  4. obavljanje platnog prometa u zemlji sukladno posebnim propisima,
  5. prikupljanje, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost,
  6. obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje i to dijelom koji se odnosi na obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju za banke,
  7. izdavanje i upravljanje instrumentima plaćanja,
  8. iznajmljivanje sefova,
  9. posredovanje pri sklapanju financijskih poslova,
  10. druge slične usluge koje su navedene u odobrenju za rad štedne banke.
- (3) Štedna banka ne smije poslovati u inozemstvu niti osnivati podružnice i predstavništva u inozemstvu.

KAPITAL ŠTEDNE BANKE

Članak 177b.

- (1) Najmanji iznos temeljnog kapitala potreban za osnivanje štedne banke jest 8 milijuna kuna.
- (2) Štedna banka ne smije imati u svom temeljnom kapitalu povlaštene dionice.

JAMSTVENI KAPITAL ŠTEDNE BANKE

Članak 177c.

Jamstveni kapital štedne banke ne smije biti manji od minimalnog iznosa temeljnog kapitala iz članka 177b. stavka 1. ovoga Zakona.

UNUTARNJA REVIZIJA

Članak 177d.

Štedna banka može obavljanje unutarnje revizije povjeriti revizorskom društvu ili jednoj ili više osoba koje nisu s njom u radnom donosu, pod uvjetom da najmanje jedna od tih osoba ima zvanje revizora ili unutarnjeg revizora stečeno u skladu s

propisima kojima se uređuje revizija, odnosno stečeno u skladu s pravilima i programom kompetentne strukovne organizacije za stručno obrazovanje unutarnjih revizora.

PRIMJENA DRUGIH PROPISA
Članak 177e.

Osim odredaba članka 177a. do 177e. ovoga Zakona, na štedne banke se na odgovarajući način primjenjuju ostale odredbe ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te drugih propisa kojima se uređuje poslovanje banaka.»

Članak 15.

U članku 182. stavku 1. uvodna rečenica mijenja se i glasi: «Za prekršaj kaznit će se banka ili štedna banka novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 1.000.000,00 kuna:».

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za usklađivanje obavljanja poslova

Članak 16.

Štedna banka koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad kao štedna banka, dužna je u roku 3 mjeseca od dana primitka odobrenja uskladiti obavljanje poslova platnog prometa s odredbama Zakona o bankama (Narodne novine, broj 84/02).

Članak 17.

Ovaj Zakon objavit će se u «Narodnim novinama», a stupa na snagu 1. siječnja 2007. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom izmjenjuje se dosadašnja definicija predmeta uređenja Zakona o bankama budući da se isti, ovim Prijedlogom izmjenjena i dopuna, proširuje i na štedne banke.

Uz članak 2.

Ovim člankom utvrđuje se definicija pojma štedne banke u smislu ovoga Zakona budući da se ista, ovim izmjenama i dopunama, tek uvodi.

Uz članak 3.

Ovim člankom proširuje se mogućnost pružanja bankovnih usluga na štedne banke radi potrebe sveobuhvatnog usklađivanja s predloženim dopunama Zakona o bankama kojima se uređuje štedna banka.

Uz članak 4.

Ovim člankom provodi se izričajno i sadržajno usklađivanje s odredbama Zakona o osiguranju («Narodne novine» broj 151/05).

Uz članak 5.

Ovim člankom proširuje odredba odobrenja za rad koje izdaje Hrvatska narodna banka, a sukladno predloženim dopunama Zakona o bankama koje uređuju štednu banku.

Uz članak 6.

Ovim člankom nomotehnički se uređuje odredba članka 57. stavka 4. Zakona.

Uz članak 7.

Ovim člankom proširuje se popis rizika kojima je banka izložena u svom poslovanju te se, s tim u vezi, utvrđuje definicija izdvojenih poslova s kojima su navedeni rizici povezani.

Uz članak 8.

Ovim člankom dopunjen je članak 68. Zakona na način da je dodana nova točka 3. kojom je određeno da Hrvatska narodna banka može propisati postupke i načela za upravljanje operativnim rizikom, uključujući rizik koji proizlazi iz neadekvatnog upravljanja informacijskim i pridruženim tehnologijama.

Uz članak 9.

Ovim člankom izmijenjen je članak 82. stavak 2. Zakona, na način da je propisano da ukupna ulaganja banke u kapital nefinancijskih institucija ne smiju prelaziti 30% jamstvenog kapitala banke, odnosno 60% jamstvenog kapitala štedne banke.

Uz članak 10.

Ovim člankom izmijenjen je članak 107. stavak 1. točka 3. Zakona na način da je propisano da unutarnja revizija obavlja stalni nadzor nad cjelokupnim poslovanjem banke u cilju provjeravanja da li banka sustavno upravlja rizicima koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti banke sukladno načelima stabilnog poslovanja, i dodana je točka 4. kojom je propisano da unutarnja revizija sustavno upravlja rizicima koji proizlaze iz korištenja informacijskog sustava.

Uz članak 11.

Ovim člankom izmijenjen je članak 108. stavak 4. Zakona tako što je regulirano pod kojim uvjetima banka može obavljanje unutarnje revizije ili dijela unutarnje revizije povjeriti revizorskom društvu ili jednoj ili više osoba koje nisu u radnom odnosu s tom bankom.

Uz članak 12.

Ovim člankom izmijenjen je članak 114. Zakona kojim je reguliran sadržaj revizije za potrebe Hrvatske narodne banke, na način da je izmijenjen stavak 1. točka 10. Zakona tako što je propisano da u postupku revizije ovlašteni revizori ispituju i daju mišljenje o stanju informacijskog sustava banke i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom.

Uz članak 13.

Ovim člankom izmijenjen je članak 122. Zakona na način da je brisan stavak 3. kojim je bilo propisano da svaka izmjena programskih rješenja mora biti dokumentirana u vremenskom slijedu nastanka izmjene zajedno s datumom izmjene, te da iz dokumentacije mora također biti razvidna i svaka izmjena oblika baze podataka.

Uz članak 14.

Ovim člankom dodana je nova glava XVla. Zakona koja uređuje djelatnost štedne banke i njezin temeljni i jamstveni kapital. Nadalje, propisuju se uvjeti pod kojima štedna banka može povjeriti obavljanje unutarnje revizije revizorskom društvu odnosno jednoj ili više osoba koje nisu u radnom odnosu s njom kao i obveza primjene svih propisa koji uređuju poslovanje banaka na štedne banke.

Uz članak 15.

Ovim člankom izmijenjena je odredba članka 182. stavka 1. Zakona o visini novčanih kazni koje se mogu izreći za učinjene prekršaje, na način da je dodana odredba kojima se uređuje visina novčanih kazni za prekršaje štednih banaka.

Uz članke 16.

Ovim člancima utvrđuje se postupak usklađivanja obavljanja platnog prometa štedne banke koja je nastala preoblikovanjem iz štedno-kreditne zadruge.

Uz članak 17.

Ovim člankom utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona, 1. siječnja 2007. godine.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O BANKAMA KOJE SE PREDLAŽE MIJENJATI ODNOSNO DOPUNITI

OPĆA ODREDBA

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada banke te nadzor nad poslovanjem banke.

PRUŽANJE BANKOVNIH USLUGA

Članak 4.

Bankovne usluge može pružati:

- 1) banka koja od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga,
- 2) banka države članice Europske unije iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona koja u skladu s ovim Zakonom osnuje podružnicu na području Republike Hrvatske ili koja je u skladu s ovim Zakonom ovlaštena neposredno pružati bankovne usluge na području Republike Hrvatske,
- 3) podružnica strane banke iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona koja od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga na području Republike Hrvatske.

OSTALE FINACIJSKE USLUGE

Članak 6.

(1) Banka i podružnica strane banke, osim bankovnih usluga, može pružati i ostale financijske usluge iz stavka 2. ovoga članka, ako od Hrvatske narodne banke dobije odobrenje za pružanje tih usluga.

(2) U smislu ovoga Zakona ostale financijske usluge jesu:

- 1) izdavanje garancija ili drugih jamstava,
- 2) factoring,
- 3) financijski najam (leasing),
- 4) kreditiranje, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite i financiranje komercijalnih poslova (uključujući forfeiting),
- 5) trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime i za račun klijenta:
  - a) instrumentima tržišta novca i ostalim prenosivim vrijednosnim papirima,
  - b) stranim sredstvima plaćanja uključujući mjenjačke poslove,
  - c) financijskim terminskim ugovorima i opcijama,
  - d) valutnim i kamatnim instrumentima,
- 6) obavljanje platnog prometa u zemlji i s inozemstvom sukladno posebnim zakonima,
- 7) prikupljanje, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost,
- 8) posredovanje i zastupanje u prodaji polica osiguranja, u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje, posredovanje i zastupanje u osiguranju,
- 9) izdavanje i upravljanje instrumentima plaćanja,
- 10) iznajmljivanje sefova,
- 11) posredovanje pri sklapanju financijskih poslova,

12) usluge vezane uz vrijednosne papire, u skladu sa zakonom koji uređuje izdavanje vrijednosnih papira i trgovanje tim papirima,

13) upravljanje mirovinskim ili investicijskim fondovima, u skladu sa zakonom koji uređuje mirovinske odnosno investicijske fondove,

14) savjetovanje u pogledu strukture kapitala, poslovne strategije i sličnih pitanja kao i pružanje usluga koje se odnose na stjecanje dionica i poslovnih udjela u drugim društvima i druga značajna ulaganja,

15) druge slične usluge koje su navedene u odobrenju za rad banke.

ODOBRENJE ZA RAD

Članak 33.

(1) Hrvatska narodna banka izdaje banci i podružnici strane banke odobrenje za rad.

(2) Odobrenje za rad iz stavka 1. ovoga članka sadrži odobrenje za pružanje bankovnih usluga.

(3) Odobrenje za rad iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i odobrenje za pružanje ostalih financijskih usluga.

MEĐUSOBNA SURADNJA NADZORNIH TIJELA

Članak 57.

(1) Hrvatska narodna banka i tijela odgovorna za nadzor ostalih financijskih institucija u Republici Hrvatskoj moraju na zahtjev pojedinačnoga nadzornog tijela dostaviti tom tijelu sve podatke o banci ili drugoj financijskoj instituciji koji su mu potrebni u postupku provođenja zadataka nadzora nad financijskom institucijom te u postupku povezanom s izdavanjem odobrenja.

(2) Nadzorna tijela iz stavka 1. ovoga članka moraju se međusobno obavještavati o nepravilnostima koje utvrde tijekom obavljanja nadzora, ako su ti nalazi također bitni za rad drugoga nadzornog tijela.

(3) Načela međusobne suradnje nadzornih tijela određuju ministar financija i guverner Hrvatske narodne banke na temelju prethodnog mišljenja nadzornih tijela.

(4) Hrvatska narodna banka surađuje i razmjenjuje podatke s nadzornim tijelima država članica Europske unije ili stranih država članica o banci ili drugoj financijskoj instituciji koji su potrebni u postupku obavljanja nadzora nad bankom ili drugom financijskom institucijom te u postupku povezanom s izdavanjem odobrenja.

(5) Načela međusobne suradnje te obuhvat razmjene podataka s nadzornim tijelima iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se sporazumom o suradnji sklopljenim između Hrvatske narodne banke i pojedinoga nadzornog tijela iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Nadzorna tijela moraju sve podatke koje dobiju na temelju stavka od 1. do 5. ovoga članka čuvati kao povjerljive te ih smiju upotrijebiti isključivo u svrhu u koju su oni dani.

PLANIRANJE I PROVOĐENJE MJERA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Članak 67.

- (1) Banka je dužna kontinuirano obavljati mjerenje, procjenu i upravljanje svim rizicima kojima je u svom poslovanju izložena. Kriterije, način i postupke mjerenja, procjene i upravljanja rizicima, banka je dužna propisati svojim općim aktima, koji moraju biti usklađeni s propisima, standardima i pravilima struke, ovisno o bankovnim i drugim uslugama koje banka obavlja.
- (2) Općim aktima iz stavka 1. ovoga članka moraju biti obuhvaćene sve vrste rizika kojima je banka izložena u pojedinačnim poslovima, kao i oni rizici kojima je banka izložena u svim poslovima koje obavlja.
- (3) Rizici kojima je banka izložena u svom poslovanju i za koje minimalno moraju biti propisani postupci mjerenja, procjene i upravljanja rizicima jesu:
  - 1) rizik likvidnosti,
  - 2) kreditni rizik,
  - 3) kamatni, devizni i ostali tržišni rizici,
  - 4) rizici izloženosti prema jednoj osobi,
  - 5) rizici povezani s kapitalnim ulaganjima, ulaganjima u nekretnine i drugu trajnu imovinu,
  - 6) rizici neispunjenja obveza druge ugovorne strane povezani s državom podrijetla druge ugovorne strane,
  - 7) operativni rizik, uključujući rizik koji proizlazi iz neadekvatnog upravljanja informacijskim i pridruženim tehnologijama,
  - 8) ostali rizici.
- (4) Opći akti iz stavka 1. ovoga članka moraju obuhvaćati:
  - 1) unutarnje postupke banke za određivanje i mjerenje rizika,
  - 2) procedure i druge radnje kojima se osigurava dosljedna primjena utvrđenih postupaka i načina mjerenja rizika,
  - 3) unutarnje postupke kojima se osigurava nadzor nad ispravnošću primjene propisanih postupaka i procedura za mjerenje rizika.

PROPIS O MJERENJU, PROCJENI I UPRAVLJANJU RIZICIMA

Članak 68.

Hrvatska narodna banka može propisati:

- 1) način procjenjivanja i uključivanja pojedinačnih aktivnih bilančnih i izvanbilančnih stavki u izračunavanje izloženosti banke,
- 2) postupke i načela za upravljanje rizikom likvidnosti,
- 3) način izračunavanja stanja pojedinačnih i svih otvorenih stavki i najveće dopuštene razlike između tih stavki te opsega pojedinačnih nepodmirenih stavki i ukupnih nepodmirenih stavki,
- 4) način klasificiranja i mjerenja rizika neispunjavanja obveza druge ugovorne strane povezane s državom podrijetla druge ugovorne strane,
- 5) način procjenjivanja i uključivanja pojedinačnih ulaganja u izračunavanje ograničenja iz članka 82. i 83. ovoga Zakona,
- 6) način obavještanja Hrvatske narodne banke o dužnicima banke čije zaduženje prelazi iznos koji odredi Hrvatska narodna banka, u svrhu obavještanja svih banaka o tim dužnicima.

OGRANIČENJA UKUPNOG OPSEGA ULAGANJA

Članak 82.

- (1) Ukupna ulaganja banke u zemljište, zgrade i opremu i uređenje poslovnog prostora ne smiju zajedno prelaziti 40 posto jamstvenog kapitala banke.
- (2) Ukupna ulaganja banke u kapital nefinancijskih institucija ne smiju prelaziti 30 posto jamstvenog kapitala banke.
- (3) Ulaganjima iz stavka 1. i 2. ovoga članka u prve dvije godine nakon stjecanja ne smatraju se ulaganja koja je banka stekla u zamjenu za svoje tražbine u postupku financijskog restrukturiranja te u stečajnom i ovršnom postupku, kao i primjenom instrumenata osiguranja tražbina sukladno Ovršnom zakonu.

ZADACI UNUTARNJE REVIZIJE

Članak 107.

- (1) Unutarnja revizija obavlja stalni nadzor nad cjelokupnim poslovanjem banke u cilju provjeravanja da li banka:
  - 1) obavlja bankovne i ostale financijske usluge pravilno i u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te u skladu s unutarnjim pravilima kojima se uređuje poslovanje banke,
  - 2) vodi poslovne knjige, evidentira poslovne događaje na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, vrednuje knjigovodstvene stavke i sastavlja financijska i ostala izvješća u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te u skladu s unutarnjim pravilima kojima se uređuje poslovanje banke,
  - 3) sustavno upravlja rizicima koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti banke sukladno načelima stabilnog poslovanja uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija.
- (2) Unutarnja revizija obavlja unutarnje revidiranje poslovanja u skladu sa strukovnim načelima i standardima unutarnjeg revidiranja, kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora te pravilima djelovanja unutarnje revizije koja usvaja nadzorni odbor.
- (3) Unutarnja revizija mora uskladiti metode svojeg rada s radom vanjskih revizora banke koji revidiraju godišnja financijska izvješća ili obavljaju posebnu reviziju na zahtjev Hrvatske narodne banke.

OSOBE KOJE OBAVLJAJU UNUTARNJU REVIZIJU

Članak 108.

- (1) Za obavljanje unutarnje revizije banka mora zaposliti najmanje jednu osobu sa zvanjem revizora ili unutarnjeg revizora stečenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, odnosno stečenim u skladu s pravilima i programom kompetentne strukovne organizacije za stručno obrazovanje internih revizora.
- (2) Ako se obavljanje unutarnje revizije povjerava većem broju osoba, jedna od tih osoba koja ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka mora biti zadužena za rad unutarnje revizije kao cjeline.
- (3) Prije zaključivanja ugovora o radu s osobom iz stavka 1. i 2. ovoga članka banka je dužna obavijestiti Hrvatsku narodnu banku o namjeravanom imenovanju.

- (4) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, banka s manjim opsegom poslovanja može uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke obavljanje unutarnje revizije povjeriti jednoj ili više osoba koje nisu u radnom odnosu s tom bankom, pod uvjetom da najmanje jedna od tih osoba ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka.
- (5) Osoba koja obavlja zadatke unutarnje revizije ne smije obavljati druge poslove i zadatke u banci.

SADRŽAJ REVIZIJE ZA POTREBE HRVATSKE NARODNE BANKE

Članak 114.

- (1) U postupku revizije ovlašteni revizori prije svega ispituju i daju mišljenje odnosno ocjenu o:
  - 1) bilanci,
  - 2) računu dobiti i gubitka,
  - 3) promjenama u kapitalu,
  - 4) novčanom toku,
  - 5) bilješkama uz financijska izvješća,
  - 6) visini i promjenama u posebnim rezervama i otpisanim tražbinama,
  - 7) visini izvanbilančnih obveza,
  - 8) pridržavanju pravila o upravljanju rizicima,
  - 9) funkcioniranju unutarnje revizije,
  - 10) informacijskom sustavu banke u skladu s međunarodno priznatim standardima za reviziju informacijskih sustava,
  - 11) pravilnosti, točnosti i potpunosti izvješća za potrebe Hrvatske narodne banke.
- (2) Hrvatska narodna banka propisuje oblik, najmanji opseg te sadržaj revizije iz stavka 1. ovoga članka .
- (3) Hrvatska narodna banka može od ovlaštenih revizora zatražiti dodatna obrazloženja u vezi s obavljenom revizijom.
- (4) Ako postupak revizije ili izvješće o obavljenoj reviziji nisu obavljani, odnosno sastavljeni u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka, Hrvatska narodna banka može odbiti izvješće i zahtijevati da reviziju obave ovlašteni revizori iz druge revizorske tvrtke na trošak banke.
- (5) U slučaju da Hrvatska narodna banka odbije izvješće o obavljenoj reviziji, Hrvatska narodna banka u narednih pet godina neće prihvaćati izvješća o reviziji banaka koje je izradila ta revizorska tvrtka o čemu će istu unaprijed obavijestiti.

KONTROLA RAČUNALNO VOĐENIH POSLOVNIH KNJIGA I EVIDENCIJA

Članak 122.

- (1) Banka koja podatke obrađuje pomoću računala ili vodi svoje poslovne knjige ili drugu evidenciju pomoću računala mora, na zahtjev ovlaštene osobe, osigurati stručnu i tehničku pomoć za nadzor poslovnih knjiga i evidencije.
- (2) Banka mora ovlaštenoj osobi osigurati sve potrebno kako bi ovlaštena osoba mogla steći uvid u:
  - 1) sve propisane postupke i procedure kontrole informacijskog sustava na razinama: (a) banke, (b) upravljačkih funkcija, (c) pojedinačnih poslovnih procesa i (d) transakcija,
  - 2) postupke i procedure razvoja, akvizicije i održavanja informacijskog sustava,
  - 3) politike i procedure sigurnosti informacijskog sustava i zaštite podataka.

- (3) Svaka izmjena programskih rješenja mora biti dokumentirana u vremenskom slijedu nastanka izmjene zajedno s datumom izmjene. Iz dokumentacije mora također biti razvidna i svaka izmjena oblika baze podataka.

PREKRŠAJI BANAKA

Članak 182.

- (1) Za prekršaj kaznit će se banka novčanom kaznom u iznosu od 500.000 do 1.000.000 kuna:
- 1) ako pruža ostale financijske usluge za koje nije dobila odobrenje Hrvatske narodne banke (članak 6. stavak 2.),
  - 2) ako obavlja djelatnosti koje nisu bankovne usluge, ostale financijske usluge i pomoćne bankovne usluge, a nisu drugim zakonom stavljene u nadležnost banci,
  - 3) ako kreditira ili izdaje jamstva protivno odredbama članka 17. ovoga Zakona,
  - 4) ako povlaštene dionice banke prelaze ograničenje iz članka 18. ovoga Zakona,
  - 5) ako pribavi dionice ili poslovne udjele u drugoj banci ili drugoj financijskoj instituciji protivno odredbama članka 19. ovoga Zakona,
  - 6) ako omogući dioničaru glasovanje protivno odredbama članka 22. ovoga Zakona,
  - 7) ako prekrši odredbe o upravi i radnom odnosu članova uprave iz članka 23. i 24. ovoga Zakona,
  - 8) ako prekrši odredbe članka 27. ovoga Zakona,
  - 9) ako ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama članka 30. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
  - 10) ako počne pružati bankovne usluge u državi članici Europske unije protivno odredbama članka 41. ili članka 42. ovoga Zakona,
  - 11) ako u inozemstvu osnuje podružnicu bez da je dobila odobrenje Hrvatske narodne banke za osnivanje podružnice,
  - 12) ako izračun jamstvenog kapitala izvrši protivno propisima donesenim na temelju članka 63. ovoga Zakona,
  - 13) ako postupi suprotno odredbi o visini jamstvenog kapitala iz članka 64. ovoga Zakona,
  - 14) ako postupi suprotno odredbama o minimalnoj stopi adekvatnosti kapitala iz članka 65. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,
  - 15) ako kod izračuna rizikom ponderirane aktive postupi suprotno propisima donesenim na temelju članka 66. ovoga Zakona,
  - 16) ako u planiranju i provođenju mjera upravljanja rizicima postupi suprotno odredbama iz članka 67. ovoga Zakona,
  - 17) ako u mjerenju, procjeni i upravljanju rizicima postupi suprotno propisima donesenim na temelju članka 68. ovoga Zakona,
  - 18) ako kontinuirano ne procjenjuje kreditni rizik i ako ne provodi rezerviranja za pokriće gubitaka sukladno propisima donesenim na temelju članka 69. ovoga Zakona,
  - 19) ako postupi protivno propisima donesenim na temelju članka 70. ovoga Zakona,
  - 20) ako postupi suprotno odredbama članka 75., članka 76. i članka 77. ovoga Zakona o dopuštenoj izloženosti,

- 21) ukoliko sklopi pravni posao zbog kojeg bi nastala ili bi se povećala izloženost banke prema osobama u posebnom odnosu s bankom protivno članku 78. stavku 2. ovoga Zakona,
- 22) ako pri upravljanju svojom imovinom i obvezama postupi suprotno odredbama članka 79. ovoga Zakona,
- 23) ako prekrši odredbe članka 81. stavka 3. ovoga Zakona,
- 24) ako postupi suprotno odredbama o ograničenju ulaganja iz članka 82. i članka 83. ovoga Zakona,
- 25) ako izvrši ulaganja bez prethodne suglasnosti Hrvatske narodne banke iz članka 84. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
- 26) ako prilikom osnivanja pravne osobe prekrši odredbe članka 84. stavka 5. ovoga Zakona,
- 27) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi izvješća sa sadržajem, u roku i na načine koji su određeni propisom donesenim na temelju članka 87. ovoga Zakona,
- 28) ako isplati dobit ili akontaciju dobiti protivno odredbama članka 88. ovoga Zakona,
- 29) ako odmah ne usvoji mjere za osiguranje minimalnog kapitala i minimalne stope adekvatnosti kapitala te o tome ne obavijesti Hrvatsku narodnu banku sukladno članku 89. ovoga Zakona,
- 30) ako, kao nadređena banka u grupi banaka, ne sastavi i dostavi konsolidirana financijska izvješća na način, u opsegu i sa sadržajem koji su određeni propisom donesenim na temelju članka 94. stavka 3. ovoga Zakona ili ako na zahtjev Hrvatske narodne banke iz članka 94. stavka 4. ili članka 95. ovoga Zakona ne provede konsolidaciju pojedinih stavki ili pojedinih poslova, odnosno grupa poslova ili potpunu konsolidaciju financijskih izvještaja,
- 31) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavlja obavijesti i informacije sukladno odredbama članka 96. ovoga Zakona,
- 32) ako nadređenoj banci u grupi banaka ne dostavi informacije potrebne za konsolidaciju,
- 33) ako vodi poslovne knjige, sastavlja knjigovodstvena izvješća, vrednuje knjigovodstvene stavke ili sastavlja financijska izvješća protivno odredbama članka 101., 102., 103. ili 104. ovoga Zakona ili protivno propisima donesenim na temelju članka 105. ovoga Zakona,
- 34) ako ne organizira unutarnju reviziju u skladu s člancima 106., 107. ili 108. ovoga Zakona,
- 35) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi revidirano godišnje izvješće ili revidirano konsolidirano godišnje izvješće u roku propisanom u članku 112. stavku 3. ovoga Zakona,
- 36) ako ne dokumentira izmjenu programskih rješenja ili izmjenu oblika baze podataka u skladu s člankom 122. stavkom 3. ovoga Zakona,
- 37) ako ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku o činjenicama i okolnostima iz članka 132. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 38) ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi izvješća i informacije iz članka 133. ovoga Zakona,
- 39) ako postupi protivno odredbama o ugovaranju usluga iz članka 172. ovoga Zakona,
- 40) ako postupi protivno propisima donesenim na temelju članka 174. ovoga Zakona,

- 41) ako ne obavijesti potrošača u skladu s odredbama članka 175. ovoga Zakona,
  - 42) ako zaključi ugovor protivno članku 181. stavku 3. ovoga Zakona,
  - 43) ako ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci akte iz članka 181. stavka 5. ovoga Zakona,
  - 44) ako ne uskladi svoje poslovanje sukladno odredbama članka 190. stavaka 2. do 7. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave banke novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 kuna.
- (3) Za prekršaj kaznit će se banka novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 100.000 kuna:
- 1) ako ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku u skladu s člankom 132. stavkom 1. ili člankom 133. ovoga Zakona ili u skladu s propisom donesenim na temelju članka 134. ovoga Zakona,
  - 2) ako ovlaštenoj osobi ne omogući obavljanje nadzora na način propisan člancima od 119. do 122. ovoga Zakona.
- (4) Za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba iz uprave banke novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 kuna.